

сокъ, мускулестъ мажъ, въ живописна черна униформа, съ червени нашивки и голѣма турска сабя.

Съ Стоилова се качихъ горе при князя. Въ адютантската стая бѣха Corvin и германскиятъ дипломатически агентъ, лежационниятъ съветникъ Thielau, студенъ северонемски джентлеменъ. Дипломатическото тѣло се състои отъ най-почтени джентлемени; това е единъ отъ резултатите на княжевото пътуване (други резултати сѫ: екзархътъ въ Македония, турскиятъ въпросъ и т. н.); единствениятъ англичанинъ Palgrave е по-простъ индивидъ, но ще си замине. Следъ $12\frac{1}{2}$ часа влѣзохме при княза съ Стоилова. Хубави, елегантни помѣщени. Князътъ седѣше при писмената маса, въ униформа. Стана и пристъпихъ нѣколко крачки къмъ мене. Приветствува ме съ нѣколко сърдечни думи:*) „Азъ съмъ слушалъ вече много за васъ, господине докторе, радвамъ се, че ви виждамъ тукъ“. И ме покани да седна. Стоиловъ остана правъ задъ писалищната маса. Азъ: „Дойдохъ, да взема участие съ своите слаби сили въ трудното дѣло за възродяването на тази хубава страна“. Князътъ: „Благородна цель“, сравняващо моето бѫдеще положение съ своето, — „една трудна задача, вие ще бѫдете често въ затруднително положение“. Парламентътъ — моето първо впечатление: огромно губене на време, много приказки за патриотизъмъ и малко дѣла. Една конституция дѣло на „злоба или невежество отъ страна на руситѣ“, парламентътъ — „опасна играчка въ рѣцетѣ на млади народи“. Пита ме билъ ли съмъ въ загребския университетъ. Отговорихъ му, че отъ две години съмъ доцентъ по география и история на пражкия университетъ. Запита ме за български езикъ, где съмъ го учили (още вчера питалъ Горбанова и казалъ, че за славянина е, разбира се, лесно) — азъ казахъ, че и приятельтъ Стоиловъ има заслуга за това, че зная български. Князътъ спомена за липсата на граматика и речникъ. Съ възмущение той ми показа брой отъ „Наковалня“ на стария глупчо Богоровъ, гдето коментира тронната речь съ подигравателни бележки. Пита ме, где живѣя. Отговорихъ му — У Горбанова, важно нѣщо тукъ, София е много назадъ. Промѣнихме разговора върху желѣзниците. Князътъ: „Училищата и законите не сѫ толкова важни, както желѣзниците“. София биде избрана за столица, защото презъ тукъ минава свѣтовната артерия Бѣлградъ — Цариградъ. Врѣзката презъ берковския балканъ може да бѫде презъ зимата съвсемъ прекъсната. Князътъ спомена за преувеличения тукъ страхъ отъ австрийците, да не завладѣятъ по тази желѣзница българската търговия. Князътъ: „За настъ е безразлично, кой ще ни строи желѣзниците“, само да ги имаме по-скоро. Азъ му припомнихъ Сърбия. Тамошниятъ

*) Въ Дневника разговорътъ съ княза е предаденъ на немски.